

23. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2016. GODINE

4. RAZRED PRAKTIČNI RAD

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 30

Potpis članova povjerenstva

1. _____
2. _____
3. _____

Mjesto i nadnevak: **Krapinske Toplice, 21. travnja 2016.**

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Na crte za odgovore, odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju praktičnog rada treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnog materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja praktičnog rada ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje i pribora navedenog u ovoj uputi: **kemijska olovka, grafitna olovka, olovke u boji** (svijetlo zelena, tamno zelena, crvena, narančasta, žuta, plava, smeđa), **ravnalo i/ili trokut, šiljilo i gumica za brisanje, džepno računalo.**

U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravni odgovori, ako u njima nije bilo korekcije odgovora. Netočno riješeni zadaci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se.

Prije početka rješavanja praktičnog rada provjeri broj stranica i pripremljen pribor za izradu.

Praktični rad ima 9 stranica.

Na svaku stranicu praktičnog rada upiši zaporku.

1. Prema podacima iz tablice 1. na jednu decimalu izračunaj prosječnu veličinu poljoprivrednog posjeda po kućanstvu u hrvatskim županijama. Rezultate upiši u četvrti stupac tablice.

Na temelju točno izračunatih i točno upisanih podataka u četvrtom stupcu odredi kategoriju kojoj prosječnom veličinom pripadaju poljoprivredni posjedi po kućanstvu. Kategoriju upiši u posljednji stupac tablice 1., a odredi ju prema sljedećoj legendi:

- I – < 1,5 ha
- II – 1,5 – 2,4 ha
- III – 2,5 – 4,0 ha
- IV – > 4 ha

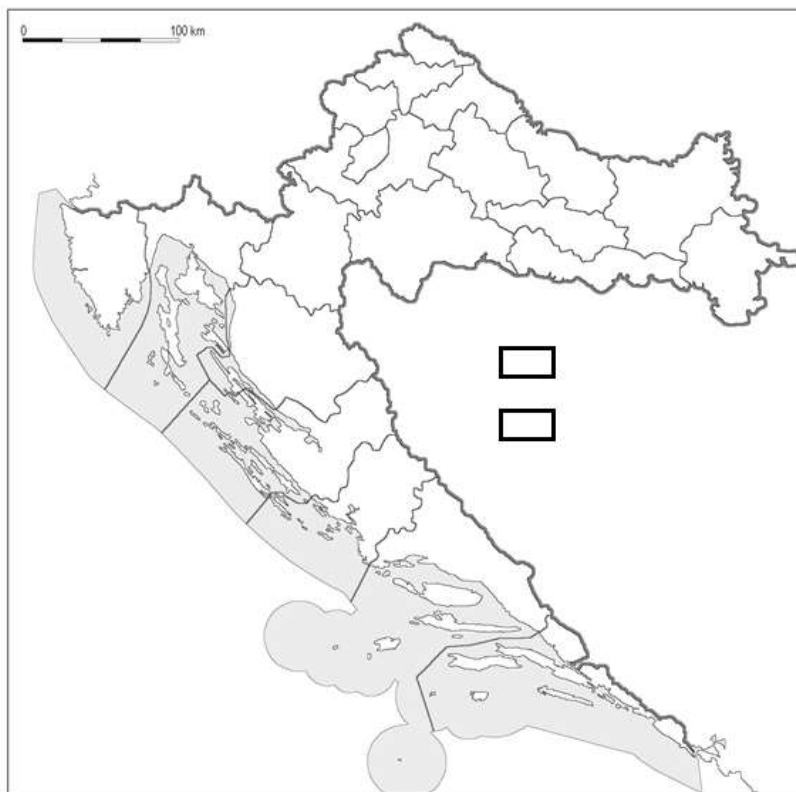
Tab. 1. Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta i broj poljoprivrednih kućanstava na dan 16. 10. 2014.

Županija	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta (ha)	Broj poljoprivrednih kućanstava	Prosječna veličina poljoprivrednog zemljišta (ha)	Kategorija prosječne veličine poljoprivrednog posjeda po kućanstvu
Bjelovarsko-bilogorska	91 338	23 479		
Brodsko-posavska	61 630	20 704		
Dubrovačko-neretvanska	9 618	9 723		
Grad Zagreb	6 387	14 121		
Istarska	21 756	13 534		
Karlovačka	22 726	19 171		
Koprivničko-križevačka	70,058	22,738		
Krapinsko-zagorska	19 260	27 657		
Ličko-senjska	26 554	8 514		
Međimurska	29 522	20 349		
Osječko-baranjska	208 479	41 103		
Požeško-slavonska	41 638	3 521		
Primorsko-goranska	7 773	10 111		
Sisačko-moslavačka	58 046	27 184		
Splitsko-dalmatinska	17 350	31 953		
Šibensko-kninska	7 406	13 202		
Varaždinska	29 410	33 415		
Virovitičko-podravska	81 789	19 062		
Vukovarsko-srijemska	127 533	26 316		
Zadarska	18 010	14 392		
Zagrebačka	69 800	38 283		
Ukupno	1 026 081	438 532		

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 29. listopada 2014.

4,5	
-----	--

2. a) Na priloženoj karti hrvatskih županija crvenom bojom oboji županije u kojima prosječna veličina poljoprivrednog posjeda po kućanstvu pripada četvrtoj (IV) kategoriji (bez Grada Zagreba), a narančastom bojom oboji županije u kojima prosječna veličina poljoprivrednog posjeda po kućanstvu pripada prvoj (I) kategoriji (bez Grada Zagreba).

Sl. 1. _____

b) Na crte ispod kartograma upiši odgovarajući potpis.

c) Na priloženom predlošku izradi legendu karte.

3	
---	--

3. Analiziraj tablicu 1. i izrađenu kartu. Za svaku skupinu županija navedi i kratko obrazloži (jedna do dvije rečenice) po jedan prirodno-geografski i društveno-geografski faktor koji je utjecao na prosječnu veličinu poljoprivrednog posjeda po kućanstvu.

a) županije s prosječnom veličinom posjeda prve (I) kategorije

b) županije s prosječnom veličinom posjeda četvrte (IV) kategorije

8,5

4. a) Izračunaj ukupnu površinu poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj 2014. godine i podatak upiši u zadnje polje drugog stupca u tablici 2.

Uz pomoć podataka u drugom stupcu izračunaj udio svake kategorije iskorištavanja zemljišta u ukupnoj površini poljoprivrednog zemljišta. Vrijednosti zaokruži na jednu decimalu i upiši u treći stupac tablice 2.

Tab. 2. Struktura iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj prema ARKODU na dan 16. 10. 2014. godine

Kategorija iskorištavanja zemljišta	Površina poljoprivrednog zemljišta (ha)	Udio u ukupnoj površini poljoprivrednog zemljišta (%)
Oranice	823 930	
Staklenici	550	
Livade	83 787	
Pašnjaci i krški pašnjaci	45 891	
Vinogradi	21 151	
Maslinici	17 597	
Voćne vrste	20 364	
Agrumi	1 801	
Orašaste kulture	6 108	
Trajni nasadi	2 027	
Ostalo	2 874	
Republika Hrvatska		100,0

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 29. listopada 2014. godine

b) Pažljivo pročitaj uputu i prije izrade kružnog dijagrama dopuni tablicu 3.

Na temelju točno izračunatih i upisanih podataka u trećem stupcu tablice 3., uz pomoć geometrijskog pribora na predlošku (str. 6.) izradi kružni dijagram.

Udjele kategorija iskorištavanja zemljišta ucrtaj u smjeru kazaljke na satu od najveće prema najmanjoj. Oboji segmente kružnog dijagrama sljedećim bojama: tamno zelenom bojom oranice, narančastom bojom livade i pašnjake, svjetlo zelenom bojom voćnjake, agrume i orašaste kulture, žutom bojom vinograde, crvenom bojom maslinike i smeđom bojom sve ostale kategorije.

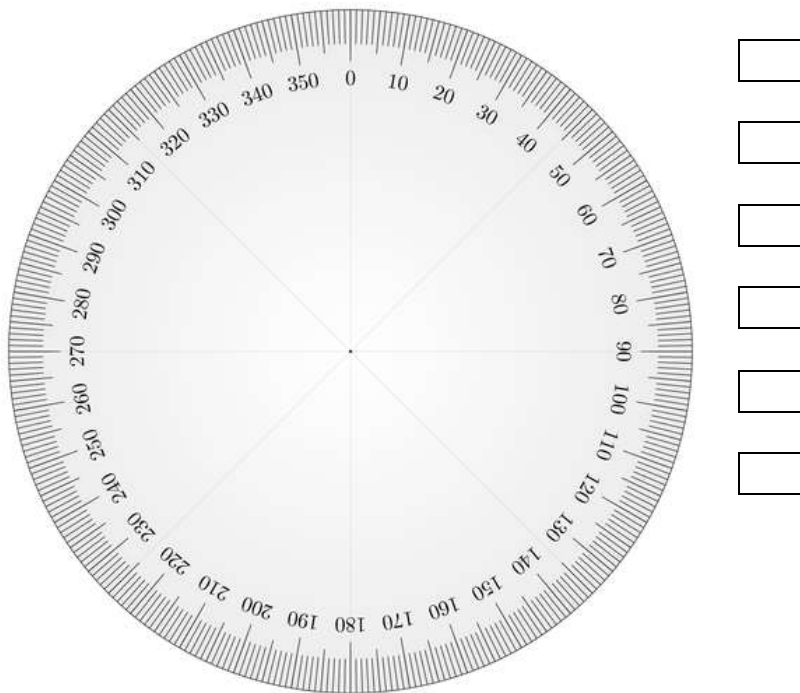
Na temelju točno izračunatih i upisanih podataka u trećem stupcu tablice 2., grupiraj kategorije iskorištavanja zemljišta prema opisanom načinu korištenja boja u strukturnom krugu i upiši ih u drugi stupac tablice 3. Za svaku kategoriju iskorištavanja zemljišta iz prvog stupca izračunaj udio u strukturnom krugu i podatke zaokružene na cijeli broj upiši u zadnji stupac tablice 3.

Tab. 3. Struktura iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj 2014. godine

Kategorija iskorištavanja zemljišta	Udio u ukupnoj površini poljoprivrednog zemljišta (%)	Udio u strukturnom krugu (°)

Prostor za računanje

c) Nacrtaj kružni dijagram prema podacima u tablici 3., oboji segmente zadanim bojama i izradi legendu. Ispod dijagrama upiši odgovarajući potpis.

Sl. 2. _____

6,5	5. Analiziraj tablicu 4. i odgovori na pitanja.
-----	--

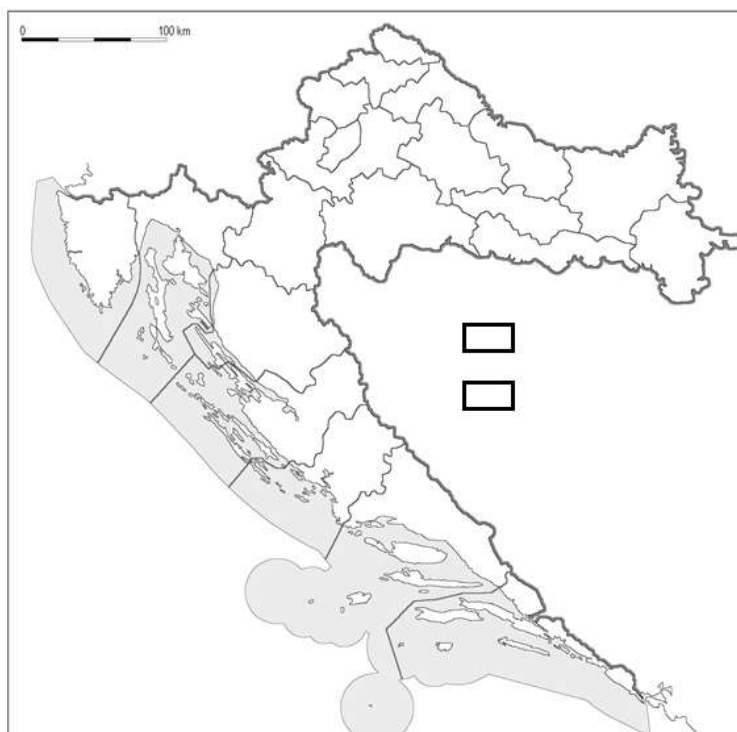
Tab. 4. Udio obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u Upisniku poljoprivrednika prema godinama nositelja na dan 22. 09. 2015.

županija	Godine nositelja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva										
	<20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>=65
Bjelovarsko-bilogorska	0.06	0.51	1.42	3.26	5.06	6.71	9.42	11.41	12.65	12.81	36.68
Brodsko-posavska	0.09	0.72	1.79	3.18	5.18	7.65	10.16	12.44	12.88	12.15	33.74
Dubrovačko-neretvanska	0.02	0.53	1.20	2.51	3.60	4.81	7.00	9.96	12.97	14.22	43.17
Grad Zagreb	0.09	0.63	1.34	3.21	4.63	5.98	7.73	10.03	12.59	14.80	38.97
Istarska	0.03	0.37	1.80	3.38	5.18	6.09	8.01	10.78	13.79	13.91	36.66
Karlovačka	0.05	0.44	1.09	2.71	4.18	6.10	8.74	11.17	13.46	13.67	38.38
Koprivničko-križevačka	0.10	0.58	1.35	3.11	4.84	7.38	9.72	10.82	12.37	12.76	36.98
Krapinsko-zagorska	0.00	0.37	1.27	2.36	3.69	5.61	9.91	12.43	13.35	14.59	36.41
Ličko-senjska	0.09	0.37	1.06	2.04	3.80	5.02	7.65	10.76	11.89	12.39	44.94
Međimurska	0.07	0.34	1.34	2.16	4.23	6.45	9.08	10.45	12.46	13.68	39.76
Osječko-baranjska	0.12	0.86	2.17	4.14	5.42	6.75	10.28	12.98	13.48	12.62	31.17
Požeško-slavonska	0.13	0.55	1.35	3.44	5.80	6.73	10.78	13.54	12.95	12.61	32.12
Primorsko-goranska	0.03	0.47	1.00	3.10	4.63	6.59	6.40	10.53	13.27	15.54	38.43
Sisačko-moslavačka	0.05	0.55	1.65	3.23	5.51	6.58	8.55	10.81	12.81	13.68	36.57
Splitsko-dalmatinska	0.00	0.32	0.65	1.57	2.33	4.19	6.50	9.47	12.55	13.72	48.70
Šibensko-kninska	0.04	0.30	0.44	1.21	2.54	3.54	5.75	8.54	12.07	14.15	51.42
Varaždinska	0.02	0.38	1.08	2.33	4.18	6.44	9.37	11.61	12.39	13.57	38.63
Virovitičko-podravska	0.11	1.03	2.46	4.99	6.90	8.17	11.11	12.55	12.30	11.11	29.28
Vukovarsko-srijemska	0.07	1.00	2.31	4.61	6.28	8.25	11.05	12.95	13.24	11.47	28.78
Zadarska	0.05	0.48	0.94	1.97	3.30	4.66	6.85	9.73	12.52	13.60	45.89
Zagrebačka	0.04	0.37	1.24	2.45	3.94	5.44	7.94	10.30	12.20	13.49	42.58
Ukupno	0.06	0.53	1.40	2.90	4.49	6.13	8.73	11.11	12.75	13.29	38.60

a) Kojih pet županija ima najveći udio stanovništva stare dobne skupine koji su nositelji obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva?

b) Kojih pet županija ima najveći udio nositelja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji su mlađi od 35 godina?

c) Prema podacima u zadnjem stupcu tablice 4. na priloženoj karti hrvatskih županija crvenom bojom oboji pet županija s najmanjim udjelom, a plavom bojom pet županija s najvećim udjelom stanovništva stare dobne skupine koji su nositelji obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva.

Sl. 3. _____

d) Na crtu ispod kartograma upiši odgovarajući potpis.

e) Na priloženom predlošku izradi legendu karte.

2	
---	--

6. Usporedi tablice 1., 3. i 4. te slike 1., 2. i 3. te odgovori na pitanja.

a) Navedi jedan problem u razvoju poljoprivrede u Panonsko-peripanonskoj i jedan u Jadranskoj Hrvatskoj. Uz izdvojeni problem jednom rečenicom opiši uzroke i moguće rješenje.

Panonsko-peripanonska Hrvatska:

Jadranska Hrvatska:
